II

(Neleģislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2021/1828

(2021. gada 7. oktobris)

par pieprasījumu reģistrēt Eiropas pilsoņu iniciatīvu *Stop (((5G))) – Stay Connected but Protected* ("Stop (((5G))) – Savienoti, bet aizsargāti") atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2019/788

(izziņots ar dokumenta numuru C(2021) 7293)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/788 (2019. gada 17. aprīlis) par Eiropas pilsoņu iniciatīvu ([1]), un jo īpaši tās 6. panta 2. un 3. punktu,

tā kā:

(1) Komisijai 2021. gada 12. augustā tika iesniegts pieprasījums reģistrēt Eiropas pilsoņu iniciatīvu "Stop (((5G)) – Savienoti, bet aizsargāti".

(2) Iniciatīvas mērķi, ko pauduši organizatori, ir šādi: "5G izvēršana liek uz spēles mūsu tiesības uz veselīgu vidi, brīvību un privātumu. Aicinām Komisiju ierosināt tiesību aktus, kas aizsargātu iedzīvotājus un vidi no šāda apdraudējuma:

a) cilvēkiem, dzīvniekiem un augiem kaitē radiācija; pašreizējās ekspozīcijas robežvērtības nenodrošina pietiekamu aizsardzību – tas jo īpaši skar neaizsargātus cilvēkus (bērnus, grūtnieces, pacientus, seniorus u. c.), dzīvniekus, apputeksnētājkukaiņus un augus: ieviest regulējumu visu dzīvo radību aizsardzībai pret augstfrekvences un mikroviļņu radiāciju;

b) 5G liks strauji samilzt savienoto elektronisko ierīču, antenu un satelītu skaitam; tam sekos ilgtnespējīgs enerģijas patēriņš, radiācija, kaitīga ieguve un piesārņojums, apdraudot bioloģisko daudzveidību un dabiskās dzīvotnes: ieviest spēcīgāku regulējumu vides aizsardzībai no visas 5G un digitalizācijas ietekmes;

c) ar 5G palīdzību tiek nodrošināts, ka savienotie objekti īsteno apjomīgu datu vākšanu un novērošanu; tas palielinās kibernoziedzības, datu noplūdes, zādzības, tālākpārdošanas un mākslīgā intelekta ļaunprātīgas izmantošanas risku: ieviest reālu datu aizsardzību, lai aizsargātu mūsu privātumu, drošību un brīvību."

(3) Pielikumā sniegta papildu informācija par tematu un par iniciatīvas mērķiem, uzskaitīti 23 aicinājumi rīkoties, dēvēti par "Savienības tiesībās īstenojamiem priekšlikumiem". Iesniegtajā dokumentā "tiesību akta projekts" iekļauta papildu informācija par 23 aicinājumiem rīkoties. Organizatoru grupa "papildu informācijas" veidā sniegusi arī mērķu tulkojumu vairākās Savienības valodās.

([1]) OV L 130, 17.5.2019., 55. lpp.

(4) Attiecībā uz pirmo mērķi iniciatīvā uzskaitīti šādi desmit aicinājumi rīkoties:

"1. Lai aizsargātu cilvēkus un piemērotu piesardzības principu, ieviest augstfrekvences elektromagnētisko lauku (AF EML) ekspozīcijas robežvērtības, pamatojoties uz visām ietekmēm, kas skar veselību, un bioloģiskajām ietekmēm — ne tikai ietekmi uz temperatūru.

2. Atjaunināt Ieteikumu 1999/519/EK un Direktīvu 2013/35/ES, kuri būtu regulāri jāpārskata un atkārtoti jānovērtē.

3. Pamatot Ieteikumu 1999/519/EK un Direktīvu 2013/35/ES par darba vietu ar labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem, nosakot robežvērtības atbilstoši tām pieejamajām zinātniskajām un empīriskajām nostādnēm, kuras nodrošina lielāko aizsardzību.

4. Nodrošināt, lai zinātnieki, kam ir zinātība biomedicīnā un nav interešu konfliktu, sniegtu papildu nostādnes par ekspozīciju, un norīkot jaunu ekspertu grupu vai paplašināt Veselības, vides un jaunā riska zinātniskās komitejas (*SCHEER*) darbības, aptverot AF EML bioaktivitātes parametru novērtējumu.

5. Nodrošināt, lai bezvadu ierīču, antenu un to darbības testēšanā tiktu novērtēti visi AF EML bioaktivitātes parametri.

6. Aizstāt bezvadu savienojumus ar kabeļiem un darīt to nekavējoties tādās vietās kā slimnīcās, bērnudārzos, skolās, veco ļaužu pansionātos, visās sabiedriskajās ēkās.

7. Izglītot sabiedrību par bīstamību, kas saistīta ar bezvadu savienojumiem, un par to, kā līdz minimumam samazināt ekspozīciju (piemēram, izmantojot kabeļus).

8. Ieteikt dalībvalstīm, lai tās pašvaldību teritorijās nodrošinātu zonas ar zemu radiāciju vai bez radiācijas. Pasludināt visus dabas rezervātus un parkus par zonām ar zemu radiāciju vai bez radiācijas.

9. Lai aizsargātu cilvēku veselību un bioloģisko integritāti, pirms ES iedzīvotājus pakļauj AF EML iedarbībai, lūgt informētu piekrišanu no viņiem.

10. Pamatojoties uz piesardzības principu, ieviest direktīvu par AF EML ekspozīcijas robežvērtībām dzīvnieku un augu aizsardzībai."

(5) Attiecībā uz otro mērķi iniciatīvā uzskaitīti šādi astoņi aicinājumi rīkoties:

"11. Atjaunināt Direktīvu 2011/92/ES, lai minētās direktīvas 1. pielikumā kā projektus iekļautu 5G izvēršanu un visus telesakarus ar mērķi nodrošināt, lai šādiem projektiem tiktu veikts direktīvā noteiktais ietekmes uz vidi novērtējums.

12. Eiropas zaļā kursa rīcības plānā atzīstot par prioritāriem risinājumus ar vadiem un zemu enerģijas patēriņu, samazināt milzīgo elektroenerģijas patēriņu, ko izraisa digitālo sakaru tehnoloģija.

13. "Nulles piesārņojuma rīcības plānā" iekļaut "elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus" (EEIA), citus atkritumu produktus un elektroniskās iekārtās izmantoto retzemju minerālu un metālu ieguves ietekmi uz vidi.

14. Atjaunināt Direktīvu 2009/125/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (Ekodizaina direktīvu), nosakot stingrus ierobežojumus resursu un enerģijas zudumiem attiecībā uz visām savienotajām ierīcēm, ieskaitot antenas un satelītus.

15. Atzīt visus AF EML bioloģiski kaitīgos parametrus par piesārņotājiem un ietvert tos visās attiecīgajās ES politikas jomās un direktīvās.

16. Iekļaut visu AF EML bioloģiski kaitīgo parametru uzraudzību vides monitoringa programmās, Biodaudzveidības stratēģijā 2030. gadam, ES dabas atjaunošanas mērķrādītājos, Dzīvotņu direktīvā, Putnu direktīvā un tīklā "Natura 2000".

17. Aicināt uz tūlītēja moratorija izsludināšanu visā pasaulē attiecībā uz 5G satelītu megakonstelācijām, līdz ir skaidrība par to negatīvo ietekmi uz vidi.

18. Eiropas kosmosa politikā noteikt par prioritāti visu kosmosa projektu ietekmes uz vidi novērtējumu."

(6) Attiecībā uz trešo mērķi iniciatīvā pausti šādi pieci aicinājumi rīkoties.

> "19. Veikt 5G ietekmes novērtējumu, aptverot savienotos produktus un ķermeņus, attiecībā uz persondatu aizsardzību un izvērtēt atbilstību spēkā esošajiem datu aizsardzības tiesību aktiem.
>
> 20. Aizsargāt iedzīvotājus pret pieaugošo kibernoziedzību, piemērojot datu minimizēšanas principu attiecībā uz datu (piemēram, medicīnisko un banku datu) vākšanu ar bezvadu līdzekļiem.
>
> 21. Nodrošināt, lai Eiropas Datu aizsardzības kolēģija aktīvi un neatkarīgi cīnītos pret diskrimināciju un digitālo tiesību pārkāpumiem.
>
> 22. No ikviena iedzīvotāja lūgt nepārprotamu piekrišanu, pirms viņa dati jebkādā veidā tiek automātiski apstrādāti.
>
> 23. Rīkot tādas publiskas debates par to, vai un kādā mērā atļaut digitālās inovācijas, kuras vadītu zinātnieki, kam ir zinātība biomedicīnā un kam nav interešu konfliktu: norīkot jaunu ētikas komiteju vai paplašināt Eiropas Ētikas grupas darbības."

(7) Attiecībā uz aicinājumiem rīkoties, lai īstenotu iniciatīvas pirmo mērķi "ieviest regulējumu visu dzīvo radību aizsardzībai pret augstfrekvences un mikroviļņu radiāciju", ciktāl daži no tiem tiecas ieviest tādus pasākumus, kuru rezultātā tiktu uzlabota, piemēram, darba vide strādājošo veselības un drošības aizsardzības ziņā, Komisijai ir pilnvaras iesniegt tiesību akta priekšlikumu saskaņā ar Līguma 153. panta 2. punktu.

(8) Attiecībā uz aicinājumu rīkoties, lai īstenotu iniciatīvas pirmo mērķi, kas attiecas uz Eiropas Elektronisko sakaru kodeksu, kurš noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2018/1972 ([2]), Eiropas Parlamenta un Padomes Radioiekārtu direktīvu (ES) 2014/53/ES ([3]) vai priekšlikumiem, kuru mērķis ir izstrādāt noteikumus, kas paredz pilnīgāk testēt bezvadu ierīces un antenas, ciktāl to mērķis ir uzlabot iekšējā tirgus darbību, Komisijai ir pilnvaras iesniegt tiesību aktu priekšlikumus, pamatojoties uz Līguma 114. pantu.

(9) Iniciatīvas mērķis ir arī "aizstāt bezvadu savienojumus ar kabeļiem", ņemot vērā AF EML kaitīgo ietekmi uz cilvēkiem. Ciktāl priekšlikuma mērķis ir veicināt cilvēku veselības aizsardzības un uzlabošanas pasākumus un uzraudzības, agrīnās brīdināšanas un nopietnu pārrobežu veselības apdraudējumu apkarošanas pasākumus, izņemot dalībvalstu normatīvo aktu saskaņošanas pasākumus, Komisijai ir pilnvaras iesniegt priekšlikumus, pamatojoties uz Līguma 168. panta 5. punktu.

(10) Ciktāl daži no aicinājumiem rīkoties, lai īstenotu abus pirmos iniciatīvas mērķus saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, aizsargāt cilvēku veselību un taupīgi un racionāli izmantot dabas resursus, Komisijai ir pilnvaras iesniegt tiesību akta priekšlikumu, pamatojoties uz Līguma 192. panta 1. punktu.

(11) Ciktāl viens no aicinājumiem rīkoties, lai īstenotu otro iniciatīvas mērķi, prasa atjaunināt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK ([4]), Komisijai ir pilnvaras iesniegt tiesību akta priekšlikumu, pamatojoties uz Līguma 114. pantu.

(12) Iniciatīva ietver piecus aicinājumus rīkoties, lai sasniegtu trešo iniciatīvas mērķi "ieviest reālu datu aizsardzību, lai aizsargātu mūsu privātumu, drošību un brīvību". Ciktāl minētie aicinājumi rīkoties prasa, lai Komisija iesniegtu tiesību aktu priekšlikumus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz persondatu apstrādi, ko veic Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras, kā arī dalībvalstis, veicot darbības, kuras ir Savienības tiesību aktu darbības jomā, un attiecībā uz noteikumiem par šādu datu brīvu apriti, minētos priekšlikumus varētu balstīt uz Līguma 16. panta 2. punktu.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1972 (2018. gada 11. decembris) par Eiropas Elektronisko sakaru kodeksa izveidi (OV L 321, 17.12.2018., 36. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/53/ES (2014. gada 16. aprīlis) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz radioiekārtu pieejamību tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/5/EK (OV L 153, 22.5.2014., 62. lpp.).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).

(13) Ņemot vērā šos iemeslus, neviena iniciatīvas daļa nav acīmredzami ārpus Komisijas pilnvarām iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu, lai īstenotu Līgumus.

(14) Šis secinājums neskar novērtējumu par to, vai šajā gadījumā tiktu izpildīti konkrētie faktiskie un materiālie nosacījumi — ieskaitot atbilstību proporcionalitātes un subsidiaritātes principam un saderību ar pamattiesībām —, kas vajadzīgi, lai Komisija varētu rīkoties.

(15) Daži no 23 uzaicinājumiem rīkoties, konkrēti, 4., 7., 12., 13., 17., 18. un 23. pasākums, neprasa, lai Komisija pieņemtu Savienības tiesību akta priekšlikumu, bet, šķiet, papildina vai palīdz sagatavot pasākumus tiesību aktu priekšlikumu pieņemšanai. Tā kā Komisijai netiek prasīts iesniegt Savienības tiesību akta priekšlikumu attiecībā uz kādu no minētajiem pasākumiem, tie neatbilst Regulas (ES) 2019/788 6. panta 3. punkta c) apakšpunkta nosacījumam, lai tos reģistrētu kā daļu no iniciatīvas priekšmeta. Tādējādi minētie pasākumi neietilpst šā lēmuma darbības jomā. Tomēr, ja Komisija uzskatītu par lietderīgu pieņemt tiesību akta priekšlikumu jomās, uz kurām attiecas šī iniciatīva, tā varētu apsvērt arī iespēju ņemt vērā savā priekšlikumā dažus no šiem elementiem.

(16) Organizatoru grupa ir sniegusi pienācīgus pierādījumus, ka tā atbilst Regulas (ES) 2019/788 5. panta 1. un 2. punktā izvirzītajām prasībām, un ir izraudzījusies kontaktpersonas saskaņā ar minētās regulas 5. panta 3. punkta pirmo daļu.

(17) Iniciatīva nav nedz acīmredzami aizskaroša, nenozīmīga vai maldinoša, nedz arī acīmredzami pretrunā Savienības vērtībām, kas noteiktas Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā, un tiesībām, kas nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.

(18) Tāpēc pilsoņu iniciatīva "Stop (((5G))) – Savienoti, bet aizsargāti" būtu jāreģistrē.

(19) Secinājums, ka reģistrācijas nosacījumi Regulas (ES) 2019/788 6. panta 3. punktā ir izpildīti, nenozīmē, ka Komisija jebkādā veidā apstiprinātu iniciatīvas satura faktu pareizību, par ko atbild vienīgi iniciatīvas organizatoru grupa. Iniciatīvas saturs pauž tikai organizatoru grupas viedokli, un nekādā gadījumā nevar uzskatīt, ka tas atspoguļotu Komisijas viedokli,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Tiek reģistrēta pilsoņu iniciatīva "Stop (((5G))) – Savienoti, bet aizsargāti".

2. pants

Šis lēmums ir adresēts pilsoņu iniciatīvas "Stop (((5G))) – Savienoti, bet aizsargāti" organizatoru grupai, kuru kontaktpersonu statusā pārstāv *Pernille SCHRIVER* un *Elisabeth Birgit MADSEN*.

Briselē, 2021. gada 7. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas vietniece
Věra JOUROVÁ